

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-5/23-P

Název	Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň, Karlovarská 67
Sídlo	Karlovarská 67, 323 00 Plzeň
E-mail	dduplzen@dduplzen.cz
IČO	49778129
Identifikátor	600028712
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Viktor Vanžura
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Karlovarská 67, 323 00 Plzeň
Inspekční činnost na místě	10. 1. až 12. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna (dále „školské zařízení“) vykonává činnost diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny. Do diagnostického ústavu (dále „zařízení“) jsou zařazovány děti s předběžným opatřením nebo nařízenou ústavní výchovou, které plní povinnou školní docházku. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 33 dětí, z toho 23 bylo v zařízení fyzicky přítomno. Pět dětí mělo povolený pobyt mimo zařízení, pěti dětem byl pobyt přerušen, nikdo nebyl na útěku. Výchovně vzdělávací činnost probíhala ve čtyřech koedukovaných výchovných skupinách.

Základní škola (dále „škola“) měla zapsáno k termínu inspekce 35 žáků.

Středisko výchovné péče (dále „středisko“) poskytuje všestrannou preventivně výchovnou péči dětem, u nichž se v průběhu jejich vývoje objevily poruchy chování. Středisko eviduje v ambulantních službách 448 klientů, do dvou internátních oddělení bylo umístěno 13 klientů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Jasná koncepce zařízení vychází z analýzy jeho vývoje, z dosažených pozitivních výsledků a současně reflektuje i nesplněné cíle. Ředitel školského zařízení při plánování své činnosti vychází z koncepčních záměrů, které jsou dále rozpracovány, pravidelně aktualizovány a průběžně vyhodnocovány jednak v plánech výchovně vzdělávací činnosti a jednak v programech rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“). Některé organizační, finanční a kontrolní pravomoci k řízení diagnostického ústavu ředitel delegoval na svého zástupce. Řízením školy pověřil vedoucí učitelku a řízením střediska vedoucí střediska. Společně pravidelně vyhodnocují úroveň poskytované výchovně vzdělávací péče. Výsledky vyhodnocení jsou pravidelně promítány do práce s dětmi. Poznatky z hospitací jsou diskutovány s jednotlivými pedagogy a podporují tak snahu pedagogů o zkvalitnění průběhu výchovy a vzdělávání dětí. Přenos informací o dění v jednotlivých výchovných skupinách a o plnění PROD se děje hlavně elektronicky, ale i prostřednictvím každodenních setkávání pedagogů při předávání služeb. Pedagogové zařízení ve spolupráci s odbornými pracovníky a v souladu s nastavenými pravidly intenzivně komunikují a spolupracují, čímž pozitivně podporují průběh výchovy a vzdělávání i kvalitu poskytované péče. Řízení se dále aktivně účastní i pedagogové prostřednictvím pravidelných jednání pedagogické rady a provozních porad.

Od minulé inspekční činnosti se pedagogický sbor částečně obměnil a až na tři pedagogy, kteří dokončují studium, je plně kvalifikovaný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je funkční a probíhá na základě zpracovaného plánu pro daný školní rok. Výběr školících akcí odpovídá celkovému zaměření školského zařízení (např. řešení konfliktních situací, komunikace s žáky s rizikovým chováním, školní konflikty apod.) a potřebám konkrétních pedagogů.

Diagnostické pracoviště školského zařízení tvoří šest etopedů a tři psychologové. Ti svým systematickým působením zajišťují vyšetření úrovně dětí a klientů formou pedagogických a psychologických činností, podporují korekci jejich disociálních vztahů a postojů a změnu jejich hodnotového systému. Úzce spolupracují s celým týmem, který péči ve školském zařízení poskytuje. Spolupráce probíhá jak na úrovni porad, tak spoluúčastí psychologicko-etopedického týmu na pravidelném programu dětí a klientů (pravidelné týdenní komunitní činnosti). Kooperace jednotlivých členů poradenského pracoviště s pedagogy školského zařízení je velmi dobrá, efektivní, promyšlená a má pozitivní dopad

na výchovné působení na děti a klienty. Celý tým je pod skupinovou supervizí. Výstupem průběžné diagnostiky jsou komplexní diagnostické zprávy obsahující kvalitní návrhy specifických výchovných a vzdělávacích potřeb dítěte včetně návrhu PROD. Školské zařízení plní i koordinační a metodické úkoly v rámci územního obvodu, na kterých se podílí celý odborný tým formou osobních návštěv ve spádových zařízeních. Jedná se zejména o metodickou podporu při sjednocování odborných postupů a k ověřování účelnosti výchovně vzdělávacích postupů. Současně participuje i na řešení konkrétních případů dětí, které prošly zařízením.

Školské zařízení je umístěno ve dvou budovách, které jsou navzájem propojené. Budovy jsou udržované, v podkroví nové budovy je umístěna škola. Třídy jsou vybaveny klimatizací a rekuperací vzduchu. Od minulé inspekční činnosti došlo ve škole k dovybavení dostatečným množstvím učebních pomůcek pro podporu názorného vyučování. Ložnice všech čtyř výchovných skupin zařízení zaujímají jedno z pater nové budovy, na dalším patře jsou dvě pobytové skupiny střediska. Prostředí je udržované, vybavené odpovídajícím nábytkem, který již vykazuje známky opotřebení, ale je průběžně obměňován. Nově mají děti na ložnicích prostor pro uzamčení svých osobních věcí. Zařízení nemá k dispozici vlastní tělocvičnu a pronajímá si k těmto účelům tělocvičnu nedaleké základní školy. Na vlastním pozemku má menší asfaltové hřiště.

Pro svou každodenní činnost má zařízení jasně stanovená pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Základní informace jsou upraveny ve vnitřních předpisech školského zařízení a děti i zaměstnanci jsou s nimi seznámeni a dbají na jejich dodržování. Vstupy do budovy byly v průběhu inspekční činnosti zabezpečeny.

Vlastní školní jídelna zabezpečuje dětem celodenní stravu včetně pitného režimu. Příležitostně jsou do přípravy jídel zapojeny děti samostatně ve svých skupinách, což pozitivně ovlivňuje jejich znovuzapojení do běžného rodinného života.

Hlavním zdrojem příjmu školského zařízení jsou prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, finanční dary určené na podporu sportovních a volnočasových aktivit dětí, ošetrovné a přídavky na děti. Vícezdrojové financování umožňuje vytvářet vhodné podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Odpolední činnosti probíhaly podle týdenních plánů, které korespondovaly s nastaveným ročním plánem výchovně vzdělávacích činností a školním vzdělávacím programem zařízení. Cíle týdenních plánů byly spíše obecného rázu, nebyla patrna jejich propojenost s PROD.

Vychovatelé měli aktuální informace o tom, jak se dětem dařilo při dopoledním vzdělávání i o jejich aktuálním emočním stavu, neboť byli přítomni hodnocení dopolední části výchovně vzdělávacího programu. Takto nastavený systém zajišťuje kontinuitu ve výchovně vzdělávacím procesu a umožňuje pedagogickým pracovníkům volit vhodné metody a formy práce při odpoledních činnostech a reagovat tak na možné výkyvy v chování dětí.

Během hodnocené činnosti výchovných skupin vychovatelé uplatňovali především obvyklé formy a metody práce. Posilování zodpovědnosti a samostatnosti dětí je promyšlené a probíhá také v úzké spolupráci dětí, vychovatelů a odborného týmu (etoped, psycholog). Účelem těchto cílených aktivit je pozitivní motivace dětí a korekce nevhodných forem chování. Vychovatelé vycházeli v hodnocených činnostech z dosavadních znalostí osobnostních charakteristik dětí, respektovali jejich tempo a přistupovali k nim empaticky. Při komunikaci s vychovateli vyjadřovaly děti vlastní názor a zároveň převážně

respektovaly názor druhých, což se pozitivně projevovalo poměrně přívětivou atmosférou ve výchovných skupinách. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným záležitostem, které se jich týkaly, měly možnost se vyjadřovat, nebyly omezovány v přijímání návštěv ani ve vycházkách a dovolenkách. Vlastní sebehodnocení dětí či jejich vzájemné hodnocení probíhalo v hospitovaných činnostech spíše nahodile. Do týdenních programů jsou pravidelně zařazovány i individuální a skupinové diagnostické a terapeutické činnosti, které směřují prostřednictvím pedagogických a psychologických metod k získání informací o úrovni dítěte, popř. k nápravě poruch v sociálních vztazích a v jeho chování. Noční služby jsou zajištěny asistenty pedagoga, což umožňuje pedagogické působení na děti i během večera a noci.

Výuka ve škole při zařízení je ovlivněna velmi malým počtem žáků, což se pozitivně odráží v individuálním přístupu k nim. Vzdělávací strategie rozvíjely zejména vědomosti a dovednosti žáků. Pedagogové diferencovali zadání úkolů s ohledem na jejich rozdílné studijní předpoklady, vzdělávací potřeby a odlišné pracovní tempo. Učitelé účelně využívali mezipředmětové vazby a propojovali probírané učivo s praktickými příklady, žáky vedli k užívání správné terminologie. V průběhu všech sledovaných vyučovacích hodin byla patrná snaha co nejvíce socializovat žáky, připravit je na budoucí povolání a plnohodnotné společenské uplatnění.

Děti, umístěné ve středisku v internátním oddělení, zůstávají kmenovými žáky svých původních škol. Vzdělávají se podle individuálních vzdělávacích plánů, zpracovaných kmenovou základní školou. Učitelé důsledně uplatňovali individuální přístup, poskytovali pomoc při řešení zadaných úkolů, žáky povzbuzovali. Vzhledem k přítomnosti žáků různého věku s rozdílnou úrovní probíraného učiva v kmenových školách učitelé střídali nejčastěji přímou práci s žáky stejného ročníku se samostatnou prací ostatních. Dopolední program kromě vzdělávací úlohy plní i funkci diagnostickou a terapeutickou. V jeho závěru žáci i učitelé zhodnotili celý průběh dopoledních činností, nechyběla zpětná vazba od učitele v průběhu či na konci hodiny, která žákům poskytla okamžité ocenění či doporučení pro další práci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Strategie hodnocení dětí ve školském zařízení je systematická, je prováděna pravidelně a účelně všemi pedagogickými pracovníky podle kritérií a pravidel nastavených ve vnitřním řádu. Děti jsou v zařízení hodnoceny body každý den vychovatelem a třídním učitelem. Na základě denních hodnocení je stanoveno týdenní bodové hodnocení, které je navázáno na výchovná opatření, která mají povahu pochval, ocenění a výhod (i hmotných a finančních). Za prokázaná porušení vnitřního řádu mohou být udělována výchovná opatření, která mají povahu odebrání některých získaných výhod. Zařízení je až na výjimky nepoužívá. Úspěšnost dětí se odvíjí od plnění povinností, respektování zadaných úkolů, sociálních pravidel a hodnocení ve škole. Děti mají možnost se ke každému hodnocení vyjádřit, čímž jsou posilovány jejich komunikativní kompetence a jsou tak přirozeně vedeni k sebereflexi. Systém je přehledný a oslovené děti mu rozuměly.

Výsledky hodnocení žáků jsou na pedagogických radách sledovány, evidovány a projednávány vzhledem k možnostem pomoci žákům v úspěšném dokončení studia. O výsledcích vzdělávání jsou následně informováni vychovatelé dětí. Studijní výsledky žáků jsou jednou z hlavních priorit, proto tvoří velkou část pravidelně konaných komunitních kruhů spojených s hodnocením práce jednotlivců i výchovných skupin. Přínosem komunit je také rozvoj komunikačních a sociálních dovedností.

Podklady pro stanovení probíraného učiva po dobu předpokládaného pobytu dítěte ve středisku zasílá jeho kmenová škola, pedagogové zohledňují tyto podklady i doporučení a pro žáky vypracovávají kvalitní týdenní individuální vzdělávací plány, po ukončení pobytu zpracovávají hodnocení včetně doporučení další práce a návrhu klasifikace za dané období.

Diagnostický ústav zajišťuje i metodické vedení prostřednictvím návštěv ve spádových zařízeních ve svém územním obvodu (10 dětských domovů, tři dětské domovy se školou). Návštěvy těchto zařízení jsou plánované a pravidelné, řeší systémové i individuální problémy zařízení i jednotlivých dětí. Ve školním roce 2021/2022 bylo uskutečněno 24 návštěv. Nejčastějším důvodem návštěv byly individuální intervence u dětí, které často porušují vnitřní řád zařízení. Návštěvy byly rovněž zaměřeny na pedagogické činnosti s dětmi s psychiatrickým onemocněním a na děti ohrožené užíváním návykových látek.

Diagnostický ústav na základě výsledků diagnostických, vzdělávacích, terapeutických, výchovných a sociálních činností, které jsou součástí komplexního vyšetření, zpracovává komplexní diagnostickou zprávu s návrhem specifických výchovných a vzdělávacích potřeb v zajmu rozvoje osobnosti dítěte stanovených v PROD.

Vedle institucí a organizací tradičně spolupracujících s diagnostickými ústavy jako je orgán sociálně-právní ochrany dětí, probační a mediační služba, Policie ČR, soudy a státní zastupitelství zařízení úzce spolupracuje s Plzeňským krajem, Městem Plzeň, Městskými částmi Plzeň 1 a 3, ale i se zdravotnickými zařízeními a neziskovými organizacemi.

Ambulantní oddělení střediska výchovné péče zabezpečuje pro svoji spádovou oblast individuální i skupinové speciálně pedagogické a psychologické služby dětem s rizikem poruch chování nebo s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji se zaměřením na výchovné, rodinné, školní a psychické problémy a zneužívání návykových látek. Rovněž zajišťuje výchovné poradenství a rodinné konzultace. Internátní oddělení, ve dvou výchovných skupinách, kdy jedna je uzavřená a druhá průběhová, vede dlouhodobě klienty v systému výchovné skupiny rodinného typu, realizuje rodinné intervence, nepřetržitou výchovně vzdělávací péči na základě individuálního výchovného plánu, psychologickou a etopedickou péči včetně vyšetření, ubytování a stravování a výuku podle individuálního vzdělávacího plánu klienta. Spolupráce se zákonnými zástupci je vymezena smlouvou. Délka programu je osm týdnů a kvalitu odborné péče garantují psycholog a etopedi střediska.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Byly doplněny učební pomůcky pro výuku včetně počítačů.
- V ložnicích dětí byly zřízeny uzamykatelné skřínky.
- Pro zájmovou a rekreační činnost dětí bylo zakoupeno sportovní vybavení.
- Pro dopravu dětí byl zakoupen osobní automobil.

Silné stránky

- Pravidelné kvalitní diagnostické činnosti etopedů a psychologů umožňují získání diagnostických poznatků potřebných pro komplexní diagnostiku, korekci disociálních vztahů a postojů dětí, umožňují změnu jejich hodnotového systému a napomáhají jim se začleněním do nové sociální skupiny.

- Všichni pedagogové zařízení společně s odbornými pracovníky v souladu s nastavenými pravidly intenzivně spolupracují a komunikují, čímž pozitivně podporují průběh vzdělávání a kvalitu poskytované péče.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Programy rozvoje osobnosti dítěte plně nekorespondují s nastavením týdenních plánů, ve kterých se často neprojeví individuální výchovné cíle jednotlivých dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Systematicky propojit týdenní plány s programy rozvoje osobnosti dítěte, aby mohly být naplňovány individuální cíle jednotlivých dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň, Karlovarská 67, vydaná Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy, č.j. MSMT-19303/2022-1, včetně dodatků 1- 11, účinná, od 22. 7 2022
2. Jmenování na pracovní místo ředitele Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň, Karlovarská 67 s účinností od 1. srpna 2020, č.j. MSMT-11812/2020-2
3. Osvědčení o kvalifikačním studiu pro ředitele škol a školských zařízení vydané NIDV dne 26. 4. 2010
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Základní škola Plzeň, Karlovarská „Škola pro zítřek“ účinný od 1. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program školského zařízení pro mimoškolní vzdělávání a výchovu (výchovný úsek), vydaný 30. 6. 2021
6. Školní vzdělávací program Střediska výchovné péče Plzeň platný od 30. 6. 2017
7. Vnitřní řád školského zařízení účinný od 21. 1. 2020
8. Školní řád Základní školy Plzeň, Karlovarská 67 platný od 19. 10. 2022
9. Třídní knihy základní školy pro tento školní rok
10. Kniha denního hlášení pro dětský diagnostický ústav vedená od 3. 10. 2022
11. Kniha hlášení pro SVP vedená od 9. 1. 2023
12. Roční plán pro školní rok 2022/2023
13. Týdenní programy výchovných skupin vedené ve školním roce 2022/2023, výběr k termínu inspekce
14. Osobní spisy dětí včetně návrhů specifických výchovných a vzdělávacích potřeb stanovených v programu rozvoje osobnosti dítěte vedené ve školním roce 2022/2023, výběr k termínu inspekce
15. Koncepce rozvoje z 18. 1. 2021

16. Plán vzdělávání školní rok 2022/23 – pro všechna střediska
17. Plán kontrolní a hospitační činnosti a záznamy z kontrolní činnosti ve školním roce 2022/2023, k termínu inspekce
18. Kniha denní evidence dětí umístěných v zařízení vedená elektronicky, školní rok 2022/2023 k termínu inspekce
19. Kniha úředních návštěv vedená v kalendářním roce 2022 a 2023, k termínu inspekce
20. Kniha ostatních návštěv vedená v kalendářním roce 2022 a 2023, k termínu inspekce
21. Rozvrhy hodin pro školní rok 2022/2023
22. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové složky žáků, osobní složky žáků - výběr
23. Organizační řád platný od 1. 9. 2022
24. Výroční zpráva školského zařízení a školy za školní rok 2021/2022
25. Preventivní program – školní neúspěšnost v ZŠ Karlovarská 67, Plzeň, účinný od 14. 9. 2022
26. Minimální preventivní program pro školní rok 2021/2022
27. Doklady o vzdělání a psychické způsobilosti pedagogických pracovníků – nově přichozí od poslední KIC
28. Doklady o bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti zaměstnanců – nově přichozí od poslední KIC
29. Účetní podklady za rok 2021
30. Dokumentace ke školnímu stravování za období měsíců říjen, listopad, prosinec 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.